AZTAG
JOURNAL ARMÉN. QUOTIDIEN
B. P. 587 BEYROUTH, Liban
Téléphone N° 36-29
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, Վեցամսեայ 300 Ս. Դ
ԱՐՏԱՍԱՀՄՆ. տրկ. 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية عمة
ՀԵՌԱՁԱՅՆ ԹԻՒ 36-29

ՇԱԲԱԹ 14 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1933
ԳԻՆ ՔԷ ՂՈՒՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Է. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւօտ պէտք է ըլլայ բերթիս ընծայեցիդ հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | ԹԻՒ 152 (990)

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԵՐ Պ. ՏԸ ՄԱՐԹԷԼԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Լիբանանի Սահմանադրութեան կախակայումը առժամեայ է»

«Մ. Արեւելքի մէջ Ռուս-Ճաբոնական պատերազմը հաւանական չէ, իսկ Մանչուրիոյ մէջ Ճաբոնի հաստատումը վերջնական է»

Եգիպտոսի «Լա Պուրսի» խմբագիրներէն մէկը, Աղեքսանդրիոյ քարափին վրայ, նաւու մէջ, երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է Բարձր Գօմիսէր Պ. Տը Մարթէլի հետ և ստացած կարգ մը խիստ կարեւոր յայտարարութիւններ, որոնք ստորեւ կը հրատարակենք նոյնութեամբ. –

Պ. Տը Մարթէլ կը գտնուի «Մարիէթ փաշա» չոգենաւին մէջ, Աղեքսանդրիոյ առջեւ, և պիտի մեկնի Պէյրութ՝ Բարձր Գօմիսէրի պաշտօնով։

Պ. Տը Մարթէլ սիրով պատասխանեց, եթէ ոչ մեր բոլոր հարցերուն, գոնէ անոնց մէկ մասին։ Իր պատասխանները որ այնքան վերապահ են, արժէք կը ներկայացնեն ոչ միայն Սիւրիոյ, այլ եւ Մայր Արեւելքի համար։

Պ. Բօնսօ այն մեծ պաշտօնատարներէն է, որոնք կը խօսին սակաւ, և կը գործեն աւելի։ Պ. Տը Մարթէլ այն մեծ դիւանագէտներէն է, որոնք կը չափեն իրենց խօսքը և արտայայտուելէ առաջ կը մտածեն։

Արդարև նոյնը պատահեցաւ մեզի ալ տեսակցութեան ընթացքին, և մենք չի զարմացանք։

Նախ մեր այն անգաղտնապահ հարցերուն, որ տուինք Պ. Բօնսօի Ալժէր մեկնումին չուրջ, ան պատասխանեց.

«Օրինաւոր պատճառներ կան։ Պ.Բօնսօ արժանիէր այն բարձունքին, որ իր փորձառութիւնն ու ծառայութիւնները արժեցուցած էին։ Բայց ակնյայտ է թէ Սիւրիոյ Ֆրնս. քաղաքականութեան մէջ ոչինչ չէ փոխուած և Ֆրանսայի գործը կը շարունակուի»։

Մենք մեր Քանկագին խօսակցին ուղղեցինք այն հարցը թէ ստոյգ է թէ՝ նախորդ Խաիվը կ'աշխատի Սիւրիոյ գահին տիրանալ։ Պ. Տը Մարթէլ զարմանք յայտնեց և կտրուկ կերպով պատասխանեց։

«Թէթէ ստոյգ ըլլար ես կ'իմանայի, և հաւատացէք թէ ձեզի պիտի չյայտնէի»։

Այն ատեն աւելի յստակ և ուղղակի հարց մը տուինք։

«Ազնիւ Տիար, Լիբանանի Սարհրդարանը լուծուած է և երկիրը տնօրէններու դահլիճին կողմէ կը կառավարուի։ Պիտի փոխէ՞ք ներկայ վիճակը»։

Բարձր Գօմիսէրը, որ կը թուէր թէ կ'ուզէր վերջ դնել խօսակցութեան, նստեցաւ և յայտնեց։

«Անշուշտ յաւիտենապէս պիտի չպահուի ինչ որ առժամեայ է։ Պէտք է չուտով և ընդմիշտ օրինաւոր կարգի մտցնել վիճակը»։

— Ըսել է, եզրակացուցինք մենք, դուք պիտի քննէք երկրին վիճակը և պիտի վերահաստատէք խորհրդարանական բէժիմը»։

Մեր խօսակիցը չի հակաճառեց։

Խօսակցութիւնը կատարուած ըլլալով տնտեսական գետնի վրայ, Բարձր Գօմիսէրը մեզի հաւատաց, թէ ինք քաղաքական հարցերով պիտի չզբաղի, բայց պիտի աշխատի տագնապը մեղմացնել։

Անշուշտ մենք նոր Գօմիսէրէն չէինք պահանջեր վերջնական կարծիք մը յայտնել Սիւրիա մտնելէ առաջ։ Արդարև ան մեզ յայտնեց թէ պիտի կարծիք չի յայտնէ տեղին վրայ քննութիւն կատարելէ առաջ, որովհետև, ըսաւ, այլապէս խօսքը անարժէք պիտի ըլլար։

Սակայն մեր առջև ունէինք մարդ մը, որ իր կորովէն մեծ մաս մը զոհած է Մայր Արեւելքի հարցերուն և յատկապէս ուսումնասիրած է Թօքիոյի դերը։

— Կ'ուզէ՞ք մեզ յայտնել Պ. Գօմիսէր, թէ՝ ի՞նչ աստիճանի ծանրակշիռ է հեռաւոր Ասիոյ դրութիւնը։

— Խաղաղականի մէջ հաւանական չէ պատերազմ մը։ Վաշինկթընի և Լոնտոնի համաձայնութեան հիման վրայ Ճաբոն չի կրնար սպառազինուիլ մինչև 1935, բայց Ճաբոն կը խորհի այդ պայմանաժամէն վերջ իրականացնել իր ձգտումը։

— Ուրեմն յոռետե՞ս էք...

— Անշուշտ...

— Եւ Մանչուրիա՞ն։

— Կասկած չկայ որ Ճաբոն մշտապէս հոն հաստատուի։ Ճաբոն կ'աշխատի ռուսական երկաթուղագծին տիրանալ, այնուհետև վախ չունի։

— Ուրեմն մշտնջենապէս Ճաբոն կը տիրանա՞յ Մանչուրիոյ։

կ'ուզենք շահագործել Պ. Տը Մարթէլի ազնուութիւնը, Ճաբոն հարցին չուրջ։

Ան կը ժպտի և իր սուրճը խմելով մեզի կը պարզէ այն պատճառները որ կը մղեն Ճաբոնը իր ապրանքները ածան ծախելու։

Ան կը ներկայացնէ Ճաբոնը իբր ճարտարարուեստի անխորտակելի երկիր և կ'աւելցնէ.

— Երևակայեցէք, Ճաբոն Մ. Նահանգներու մէջ ելեկտրական լամբարներու առաջնակարգ չուկայ ունի։ Ապա Պ. Տը Մարթէլ ատաք կը կանգնի զինքը լուսանկարելու մեր փափաքը ընդառաջելու համար։

Եւ այսպէս կը վերջացնէ մեր տեսակցութիւնը։

ՔՐՈՆԻԿ

ԹՂԹԱԴՐԱՄԻՆ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՒ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Կեանքի անմիջական պէտքերուն հետաքրքիր է առեւտուրը։ Քանի որ մարդ ինքնաբուխ ըլլալու յարմարութիւնը չունի, և ստիպուած է, կարենալ ապրելու և արտադրելու համար, ուրիշներէն ծախու առնել ինչ որ կը պակսի իրեն ապրելու և արտադրելու համար, այս հարկէ պէտքին էր որ ծնունդ առնուր առեւտուրին և վաճառականութեան։ Նախնական գործարքը առեւտուրը տեղի կ'ունենար, դրացի մարդերու և երկիրներու միջև, ապրանքի փոխանակութեամբ։ Երբ հեռուներու հետ յարաբերութիւնները չսկսան տակաւ, դրամի պէտքը զգալի եղաւ առեւտուրին բարդացման համար։ Եկաւ ժամանակ մը սակայն, երբ կա՛մ դրամը չփոխարկեց ծանր նկատուելու փոխադրութեան համար, կա՛մ չփոխարկեց քիչ, բաւականաչափ մեծ չդանուելուն և պէտք եղած դիւրութիւնները չդանուելուն համար։ Բաց ասոր մեծածախ պատերազմներ կրնային չդադրեցնել տիրապետական հարկը հարկադրած է իշխանները մեծ դրամի չգոյութեան միջոցին ընտելանալու մեծաղ դրամէն տարբեր գրաման եր։ «Ազդակ» հակ. 11 թիւին մէջ կը գրէր, թէ առաջին թղթադրամը չինուած է Ջինսեանի մէջ Ն.Ք. 2697 տարի առաջ։ Ահա թէ ինչպէս ծագումը առաւ ան։

Քրիստոսէ գրեթէ դար մը առաջ Ջինսեանի Վու—Թի Թագաւորը կ'ուզէր անպատճառ յաղթահարել Հիւնի Նաւերը, բայց դրամ չունէր բանակը պատերազմելու համար։ Իր պարէտներուն մէջ հաւաքել ամառ ճերմակ եղնիկներ, և այդ տեսակին պահպանութեան իրաւունքին մենաշնորհութիւնը իրեն վերապահեց։ Հանդիսաւոր օրերու երբ իշխաններ թանկագին նուէրներով իրեն կը ներկայանային, անոնց սկսաւ տալ ճերմակ եղնիկի մորթեր, որոնց իւրաքանչիւրը Թագաւորին կողմէ գնահատուած էր 400,000 արծրէ (328,000 ֆրանք)։ Այս պարագային, առաջին անգամն էր, որ Թագաւոր մը մեծաղ դրամէն տարբեր նիւթ մը իբր դրամ կը գործածէր և կ'ընտրէր ժողովուրդը, որ մորթի մը կտորը ընդունելի իր կողմէն գնահատուած արժէքով։

Վու—Թիի յաջորդները օգտագործեցին իր մեթոտը, և Մարգս Բօլիի գրածին նայելով, Խան Գալիխի մէջ Մեծ Խանը քիւնիի բանին ճերմակ մասերէն Թուղթ չինել տալէ, այդ Թուղթէն զանազան մեծութեամբ քառանկիւն մասեր կտրել տալով կնքեց, իւրաքանչիւր կտորին մասնաւոր արժէք տալով, իբր դրամ հրապարակ հանեց, միևնոյն ժամանակ հրապարակելով օրէնք մը, որ մահուան պատիժ կը սահմաներ դրամանենգներուն։

Մասնագէտ հեղինակներու վկայութեանց համաձայն, առևտրական հրապարակի վրայ տեսնուած փոխանակագրերը հրեայ վաճառականներու յղացումին արդիւնքն են։ Անոնցմէ վերջ բան կըտան գործածել Անգլիոյ օսկերիչները, յետոյ Ամստերտամի վաճառականները։ Եւ այս փոխանակագրերու ընդհանրացումն էր, որ ծնունդ առաւ այսօրուան Թղթադրամը։

Արդի Թղթադրամին ծագումը պետական ըլլալէ առնի անհատական առևտրական գործ մըն է եղած, և սկսած է Անգլիոյ մէջ, Փէքըրսընի հիմնարկութեամբ։ Նմանօրինակ դրամատուն մը բացուեցաւ Ֆրանսայի մէջ Թիւրկոի օրով, Թղթադրամի միջոցով գիւրացնելու համար վաճառականներու գործը, եւ զանոնք փրկելու համար չափազանց ծանր կանոններու ծանրութենէն։

Թղթադրամը, հակառակ իր անուանական արժէքին, մեծագոյն դիւրութիւնն էր որ ընծայեց առևտուրին և ճարտարարուեստին, որչափ ատեն անհատական կամ հաւաքական երաշխաւորութեամբ հանուեցաւ հրապարակ։ Սակայն ապացոյցը առաւ Փէքըրսընի հիմնած դրամատունը, որ կործանումէ եւ անհետութեան մէջ ինկաւ այն օրէն երբ Անգլիական կառավարութիւնը իր ծախքերը փակելու համար Թղթադրամի քանակը չսահմանել առաւ հրապարակի վրայ, նոյն դրամատան ձեռքով։

Եւ այդ օրէն ի վեր պետականացած Թղթադրամը փոխանակ դիւրացնելու առևտուրը անվստահութիւն սերմանեց միայն հրապարակի վրայ։ Թագաւորը կը դարձաւ առանձ գոյութիւն ունեցող կարգ մը պետական Թղթադրամներու յառաջ բերած անհետևանքն կործանումները որովհետև բաւական է ակնթարթի մը մէջ յեղափոխական Թղթադրամներուն յառաջ բերած աւերքը և կործանումները վաճառականական կեանքի մէջ։ Ռուսական, Գերմանական և Աւստրիական Թղթադրամները գուրկի կոր եղան։ Ֆրանսական ֆրանքը, անգլիական ըսկերլինը, օլարը, Թրքական Թղթադրամին անապահով անկումներ կրեցին, և այսօր վաճառականը չը գիտեր թէ ինչ ակնթով և ինչ վստահութեամբ նայելու է Թղթադրամներուն վրայ, որոնք հրապարակը ողողած են, մինչդեռ կարենալ օգնութեան հասնելու համար կառավարութիւններու ահարկու և ահնձարձակ ծախսերուն։

Թղթադրամի ամէն նոր հրապարակում (omission) նոր տագնապ մըն է, նոր ու ծանր բեռ մը հանրութեան ուսին, և նոր բարդում մը հանրային պարտքին վրայ։ Անիկա թեթևացումն է օրուան պէտքերուն, բայց միևնոյն ժամանակ պարտք մըն է վաղուան ուսին։ Եւ չատ իրաւամբ Ժօրժ Տրէրմ գրեց, իր l'Argent et la Richesse գրքին մէջ. «Թղթադրամի նոր հիպոթեք մը միշտ նեղ գալու բանագրաւում (confiscation) մըն է, և միևնոյն ատեն ծածուկ փոխառութիւն մը։ Իր փոխառութիւն գրաւի կը դնէ ապագան, և իբր բռնագրաւում տակնուվրայ կ'ընէ ընկերային յարաբերութիւնները։ Աւսր իբր արդարացում հանրային փրկութեան հարկեցուցիչ պէտքը ցոյց կը տրուի։ Բայց այս վարժունքը չափազանց յարմար է միայն անպատասխանատու քաղաքագէտներու։ Վարչական ծախքերը կը չռանան... եւ քէ ամանք ազգասանան, ուրիշներ առջօրէն կը հարստանան, բայց ո՛չ հարստութիւնը ընկերականօրէն վարելու աւելի ընդունակներն ու արժանաւորները...»։

Ահա թէ ի՛նչ նպատակով հնարուեցաւ արդի Թղթադրամը, և պետական ի՛նչ նպատակներու կը ծառայէ այսօր բոլոր սիեզերքի մէջ։ Վու—Թի Թագաւորին օրերը մեծ սարերութիւն մը չունէին մեր օրերէն։ Թղթադրամը, ինչպէս ուրիշ առիթ գրած ենք, այսօր ան պատերազմներուն կիրճն ու հոգին է, և մեծագոյն պատճառներէն մին վստահականութեան անկումին, և վաճառականներու անհետութեան։ Իբր օրինակ յիշած ըլլալու համար բաւնք, թէ մինչ 1914ի յուլիսին 9800 միլիոնի կը հասնէր Ֆրանսայի չրջաբերութեան հատած դրամը, պատերազմի ընթացքին Ֆրանսական պանքան 40 միլիոնի ասմականներ չրջաբերութեան հանեց, կարենալ հասնելու համար պատերազմական ծախքերուն։ Ինչպէս Սափուկեա, իր ժամանակին կը գրէր. «Ամսկանացուներու բոլոր հնարամիտներն մէջ արծաթէն աւելի ազնուար բան չկայ։ Դրամը քաղաքները կը կործանէ, աւաններ անմարդաբնակ կ'ընէ, առաքինի սրտերը կը վատթարացնէ, և մարդերուն կը սորվեցնէ ամէն տեսակ նենգութիւն և անարդարութիւն։ Արդեօք ինչո՞ր պետ չզբեր այսօր Թղթադրամի մասին եթէ ոչ ըլլար ինքը։

ԴԻՏՈՂ

ԲԱՐՁՐ ԳՕՄԻՍԵՐԸ ՄԵԾ ՍԵՐԱՅԻ ՄԷՋ

Բարձր Գօմիսեր Պ. Տը Մարթել այսօր ժամը 10ուկէսին մեծ Սերայ ժամանեց եւ երեար տեսակցութիւն ունեցաւ Պրն. Հէլիօի հետ։ Ժամ մը մնալէ վերջ իր պատուոյ ացեան մէջ, Ն. Վսեմութիւնը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ հանրապետութեան նախագահին։

ՁԵՐ ՏՂԱՆ ԱՊԱԳԱՅ ՈՒՆԻ

Ամէն ծնողք նախանձախնդիր է իր զաւկին ապագային մասին, կը հաւատայ թէ ան անպայման ապագայ ունի, ու կը յոյսերէ այդ հաւատքի վրայ։ Ամէն զաւակ փոխադարձաբար, վստահօրէն և յաճախ անուններով գիտէ թէ ինչ բանի կը պատրաստուի։ Բայց իրական խնդիրը երևան կուգայ երբ ապագան մօտենայ քայլ մը ամէն դասէ վերջ որ ազան կ'առնէ դպրոցի մէջ։ Փափաքներու ընդարձակ և ազատ ընտրանքէն իջնել ու կարելիութեանց հողին մայրին մէջէն ճամբաներ սկսել պէտք է, ազան մէջ այդ աչխատանքի կոչուած ուժին առընդութեան հաւասարակշռութիւնը։ Նաև այդ պահի ըլլալը, չատ հաւանաբար, քնական ու պարզագոյն միջոցներէն մին՝ լուծելու համար, գէթ մասամբ քանի մը հարցեր բազմաթիւ կրթական, ընկերային, ազգային գրգռիչ խնդիրներէն որոնք այնքան միաքեր կ'զբաղեցնեն և ազգային կառուցուածքի ապահովութեան կը պատանան։

Մանուկներու անհատական յարմարութիւնները ուսումնասիրելը կը յուզէ այնպիսի խնդիրներ որոնք հաւասարապէս չհսկան են թէ՛ ուսուցիչներու թէ՛ ծնողներու համար, իրենց գործնականն հետևանքի բերումով, ա՛յ պարզապէս գպրոցական դասընթացքներու յաջողութեան տեսակէտէն, այլ մանաւանդ իւրաքանչիւր ազա պատգամի, որովհետև անոր ապագային ընտրութիւնը պէտք չէ կատարուի առանց իր յարմարութեանց քննութեան։ Բայց ասնք հոս խնդրոյն գիտական ուսումնասիրութեան կողմը թողուով մանկավարժական դասարաններու և գրականութեան, կը փափաքինք վեր առնել միայն ծնողներու վերաբերող կողմը։

Եթէ կարելի ըլլար ճշդել այդ զանազանութիւնները թէքնիքօրէն, եւ յարմար ազան յարմար ճամբու առաջնորդել, այ միայն պիտի նուազէր թիւը չատ մը դասէ կրկին դուրս ինկածներու, դժբախտներու, դժգոհներու, այլ միանգամայն պիտի խնայուէին կրթական ժլկալութեան ուժեր ու պիտի յաջողէր աչխատող բոլոր ուժերու նիւթական արտադրութիւնը։ Նաև այդ պիտի ըլլար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ
Թերթ ամեն օր
Հրատարակվում է Երևանում
Հիմնադրվել է 1921 թ. դեկտեմբերի 1-ին

ԱՄԱՍՏՈՒՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍԻ

Գ. ԳԱՐԵԳԻՆ

(Շարունակություն թերթի նախ.)

— Ես ոչ մի բան չեմ հասկանում, ախր ինչպե՞ս կարող է մարդ մի քանի ժամվա ընթացքում այդքան փոխվել, — ասում էր Ռուբենը, ինքն իրեն հարցնելով, թե ինչ է պատահել Ամասիայում, որ Հովհաննիսը այդպես է փոխվել։

Ռուբենը ոչ միայն չէր կարողանում հասկանալ, թե ինչ է պատահել Ամասիայում, որ Հովհաննիսը այդպես է փոխվել, այլև չէր կարողանում հասկանալ, թե ինչ է պատահել ինքն իրեն, որ ինքն էլ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Դաշնութեան Երկիրներու Վերաքաղաքականը
ՄՈՒՇԱՆՕՖ ԲԱՐԻՁԻ ՄԷՋ

ՓԱՐԻԶ.— Պուլկարիոյ Նախարարական Խորհուրդի նախագահը, պ. Մուշանօֆ երէկ իրիկուն ընդունուեցաւ Տալատիէի կողմէ։

Այս իրիկուն ան հաւանօրէն Սօֆիա վերադառնայ մեկնելու համար Ռումանիոյ Արտ. Գործոց Նախարար Թիթուլէսքոյի հետ։

Լատին Ամերիկայի մէջ ոչ-յարձակողական դաշինք

ՐԻՕ ՏԸ ԵԱՆԷՅՐՕ.— Արժանթինը, Պրազիլիան, Չիլին, Ուրուկուան ու Բարակուայ այս կէսօրէ վերջ ոչ—յարձակողական դաշինք մը կնքեցին։

Բերուն գնահատելով հանդիսաւոր դաշինքը, պիտի սպասէ Մօնթէվիտէոյի համաժողովին արդիւնքին։

Արեւելեան Եւրոպայի վերաշինութիւնը
Փարիզ կը գնահատէ Իտալական դիշատակագիրը

ՀՌՈՄ.— Հռոմի մէջ մեծ գոհունակութիւն կը տիրէ այն լուրին համար, ըստ որու Ֆրանսան սկզբունքով գնահատած է Դանուբեան երկիրներու տնտեսական զարթօնքի շուրջ Իտալիոյ տուած յիշատակագիրը։

Թերթերը այն նկատողութիւնը կ'ընեն թէ Ֆրանսայի գնահատութիւնը գործնականապէս պիտի իրականանայ, որովհետեւ պզտիկ դաշնակցութեան անդամներն ու Աւստրիան եւ Հունգարիան ընդունած են ծրագիրը. իսկ Գերմանիան այս մասին առարկութիւններ պիտի չընէ։

Յոյցեր Պելճիքայի մէջ

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Ազգ—Սոցիալիզմի կուսակից Ֆլաման խմբակցութեան գործունեայ վիճակը քաղաքին մէջ իրարանցումներ պատճառեց եւ. վերյիշոյս բազմաթիւ ցոյցեր տեղի ունեցան, կազմակերպուած ծախակողմեան խմբակցութիւններու կողմէ։

Երէկ խառնակութիւններ տեղի ունեցան եւ ոստիկանութիւնը միջամտեց, վերահաստատելու համար խաղաղութիւնը։ Մէկը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ. չորս հոգի ձերբակալուեցան։

Ռումէն Արտաքին Գործոց Նախարարը
Հաղորդակցութեան մէջ Սովիէթներու հետ

ՎԱՐՇԱՒԻԱ.— Պ. Թիթուլէսքօ այս առաւօտ Վարշաւիայէն պիտի մեկնի։ Բազմաթիւ համակրական ցոյցեր կատարուեցան ի նպաստ նախարարին։ Լեհ հանրապետութեան նախագահը պ. Թիթուլէսքոյի հետ քանի մը ժամ ալ անցուց։

Պ. Թիթուլէսքօ խօսակցութիւն ունեցաւ Մարաշեսքո Բելուիցքի հետ, եւ այցելեց Սովիէթ պատուիրակութեան։ Այս առաւօտ ան իր նախաճաշը ըրաւ Ռումէն դեսպանատան մէջ, Սովիէթ. նախարարին, Անթոնօֆի հետ։

Առաջին անգամն է Ռումէն եւ Սովիէթ դեսպանները կը բանակցին։

Canari II Հռոմի մէջ

ՀՌՈՄ.— Աւօլան եւ Լըֆէվրը սաւառնորդները Հռոմէն մեկնեցան ժամը 8,45ին Canari II սաւառնակով դէպի Մարինեան։

ԳԱՆ.— Ժամը 11ին սաւառնակը թռիչք կատարեց քաղաքին վրայ. ապա ուղղուեցաւ դէպի Գուրժէ, հասնելու համար օդակայանը ժամը 3ին։

ՓԱՐԻԶ.— Աւօլան եւ Լըֆէվրը Փարիզ հասան ժամը 3,30ին։ Անոնք յայտնեցին թէ ռաւառնակը վերաքննելէ վերջ լուսնի լոյսով պիտի մեկնին։

Սաւառնակը առայժմ հանգիստ պիտի ընէ մօտերս թռիչքը վերսկսելու համար։

Անգլիական «Օպզէրվըր» թերթի մուտքը
արգիլուած Գերմանիա

ԳԵՐԼԻՆ.— Անգլիական «Օպզէրվըր» թերթի մուտքը Գերմանիա, արգիլուեցաւ հոկտ. 5—20, որովհետեւ թերթը սկսեր էր օրը կերպով քննադատել նազիներու ռեժիմը։

Հիթլէրի պատասխանը Տալատիէի
ՓԱՐԻԶ.— «Ժուրնալ»ի Գերլինի թղթակիցը կը հաղորդէ, թէ Հիթլէր ճառ մը պիտի խօսի ի պատասխան Տալատիէի։

Պաշտօնական այս ցոյցը պիտի ըլլայ գերման. ուղեցոյցը զինաթափութեան յառաջիկայ Նիստին։

Ժօն Սիմօն Փարիզէն անցնելու ատեն ժամանակ չունեցաւ տեսնելու Տալատիէն եւ Անգլիոյ դեսպանին պաշտօն յանձնեց հաղորդելու Անգլ. դահլիճին վճիռները։

Այդ վճիռները հետեւեալներն են։

1.— *Պ. Տալատիէի ճառին գնահատումը։*

2.— *Անհրաժեշտութիւնը փորձի շրջանի մը, «քօնթրօլ»ի տակ։*

3.— *Ընդդիմութիւն Գերմանիոյ վերազինման դէմ։*

4.— *Անկլօ—Ֆրանքօ—Ամերիկեան համաձայնութեան ամրապնդումը։*

Մ. Նահանգները դժգոհ Հիթլէրականներէն
ՆԻՒ—ԵՕՐՔ.— Ներգաղթի յանձնախումբի նախագահը վճռեց կասեցնել քեան ուշադրութիւնը հրաւիրել Միացեալ Նահանգներու մէջ նազիներուն՝ բռնութեանին սաստկացման վրայ։

ՎԱՇԻՆԳԸՆ.— Գերմանիոյ դեսպանը յայտնեց թէ անակնկալի եկած է պ. Տիքսթի Հիթլէրականներու բռնութեանին չուշրջ բրած յայտարարութեան համար։

Ան յայտնեց նաեւ, թէ արտաքսմանի գերման ներկայացուցիչներուն հրահանգուած է բռնութեան չդիմել արտաքսմանի մէջ։

Ռուզվէլթ կ'ստանայ Վաշինկթընի պատուոյ սուրը
ՆԻՒ—ԵՕՐՔ.— Պ. Ռուզվէլթ ընդունեց այցելութիւնը պ. Համրէօնի, որ իրեն յանձնեց Վաշինկթընի պատուոյ Սուրը, այն սուրը, որ Ֆրանսացի զինուորները առաջնորդած էր անկախութեան կռիւներուն մէջ։

Պ. Փօլ Պօնկուր կը տեսակցի Պ. Նատօլնիի հետ
ԺԸՆԻՒ.— Ժամը կ. վ. 6—8 պ. Նաւօլնի տեսակցութիւն ունեցաւ Պոնքուրի հետ, որ յատկօրէն ընդգծեց Ֆրանս. կառավարութեան տեսակէտները զինաթափութեան ժողովին մէջ։ Ան կրկնեց պ. Տալատիէի խօսքերը, յայտնելով թէ անկարելի պիտի ըլլայ տակարկութիւններ ընել։ Բէյխի պատասխիրակը հաստատեց թէ իր կառավարութիւնը վերջին ատիճան կը բաղձայ ժողովի յաջողութեան պսակիլ, բայց ան ոչ մէկ չոլափելի կէտ չեղաւ Պերլինի հաչատութիւնը ներկայացնող։

Գերման թերթեր ի՞նչպէս կը մեկնաբանեն
Պ. ՏԱԼԱՏԻԷԻ ՃԱՌԸ
ԳԵՐԼԻՆ.— Երկուշաբթի օր լոյս տեսնող թերթերը Պ. Տալատիէի ճառէն հատուածներ հրատարակած են, առանց մեկնաբանութեան տալու։

Բայց միայն «Գէլսկիրխ Ցայթունկ» կը մեկնաբանէ։ Ան ուրախութիւն կը յայտնէ որ պ. Տալատիէ դիմած է աւ խօսած ժողովի Ֆրանսայի. յապա կ'աւելցնէ. «յոյս ունինք որ այս կոչը վերջինը չպիտի ըլլայ»։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆԻ ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ՄԷՋ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ Է ՈՁԻՐԸ

Քննութիւններէն ետքոնս կը շարունակուին

«Էլ Անվար» հետեւեալ կերպով կը ներկարագրէ Պ. Մինրաս Ազգարեանի բռնպաճութիւնը.—

«Երկ կարեւոր ոճիր մը տեղի ունեցաւ։ Մինրաս Ազգարեան, ծանօթ հայ լրագրող մը, որ կը բնակէր Հանճեֆ գամմ թաղին մէջ. իր երեք զաւակներով ու տիկնոջով ժամը 6ին դուրս ելած էր եւ այցելած Մուարաթ գծուղով իր մէկ բարեկամին։ Ասոնք թաղէն գնելէ վերջ կարգ մը ուղելիքներ, լճամբան շարունակած եւ հասած է Համաթի փողոցը։ Հոն երկու անծանօթներ յարձակեցան, որոնցմէ մին երեք գնդակ արձակեց, մէկը գլխուն եռելի մասէն դպաւ եւ անմռունչ գետին տապալեց։ Կինը սկսաւ պոռալ։ Հանուրթպաճներ եկան, որոնցմէ Մահմուտ Մրճէյմճեան եւ ուրիշներ լուր տուին Զօգագ Պլաքի պահակատան։ Զոհը փոխադրուեցաւ հիւանդանոց։

«Կինը հարցաքննուելով, յայտնած է որ չի ճանչնար իմքնութիւնը ոճրագործներուն, որոնցմէ մին ատրճանակի երեք հարուածներ պարպած է ամուսնոյն վրայ, իսկ միւսը ատրճանակով պատրաստած ոճրագործը։ Անոնք գնդակ պարպած են նաեւ կնոջ վրայ։ Վերջը, ոճրագործները փախած են։ Ոճրագործը մեքենավարի հագուստ հագած է եղեր եւ գլխուն դրած ազտոս գլխարկ մը, իսկ միւս քնկերը լաւ հագուած։

«Հարցաքննութիւնները կը շարունակուին։ Կառավարութիւնը ուժեր դրկած է ապահովութեան հսկելու համար։ Քննութիւններ կը կատարուին ոճրագործը գտնելու համար քէ՛ կուսակցական հանգամանքներէ՞ ոճիրը»։

* * *

«Էլ Անուար» երկու երկար սիւնակներու մէջ, զոհի մասին կենսագրական ծանօթութիւններ տալէ եւ յիշելէ վերջ թէ՝ «ան բազմաթիւ արկածախնդրութիւններ ու ծայրայեղութիւններ օրորոց մըն էր», ցոյց կ'ուտայ Թուրքիոյ դէմ ունեցած հակառակութիւնը։

Վերջը «Անուար» կը յիշէ հին հին հակառակութիւնները, Վարդապետեանի եւ Ֆարուճքի սպանութիւններ, Ազգարեանի բանտարկութիւնը, անկէ վերջ անոր Հալէպ երթալը, անկէ իբրեւ համայնավար ախտորութիւն, «Լիբանան»ի խմբագրութիւնը սանձնելը, սպառնալիքի ծակ խմբագրութիւնը ձգելը եւ կաւելցնէ.

«Ազգարեան էն եւ ասելութիւն ցոյց կուտար համայնավարութեան հակառակորդներուն դէմ եւ ծայրայեղութիւններու կը դիմէր։ Այդ պատճառաւ շատցան իր թշնամիները։ Ուր որ գնուներ կը յայտներ իր սէրն ու համակրութիւնը Մարխի գաղափարներուն։

«Ազգարեան վերջը «Ժողովուրդ» անուն թերթ մը հրատարակեց, սակայն այդ թերթը հագիւ 6 ամիս կրցաւ ապրիլ, որովհետեւ Ազգարեան իր գրական կառոգութիւններ չէր գործածեր գրականութեան, այլ կուրորեն կը վաճառեր իր գաղափարական ձգտումներուն։ Վերջը վերադարձաւ իր կուսակցութեան եւ սկսաւ ուխտով անոր ուժեղացման։ Վերջերս համաձայնած էր հրատարակելու «Անուար» անուն թերթ մը։ Այս թերթը կրնուէր թէ՝ դաւճանկներու վրայ պիտի յարձակի»։

«Անուար» միւս թերթերու պէս կը բացատրէ ոճրին պատգամներ եւ մանրամասնութիւններու կ'աւելցնէ.

«Ծարդ յայտնի չէ եղած թէ՝ որուն կողմէ կատարուած է ոճիրը։ Մեզի կը պահանջեն Ապահովութեան պատասխանատուները որ տեղտը գործունէութիւն ցոյց տանք ոճրագործը գտնելու համար եւ չ'երկարեն իմքնութիւնները՝ չի կորսնցնելու համար ոճրին նեռը եւ անմեղներ իբրեւ մեղաւոր չմեղադրելու համար»։

* * *

«Էլ Ներար» կը նկարագրէ ոճրին մանրամասնութիւնները եւ կրսկ. «Հայերը կուսակցութիւններ ունին՝ Հնչակ եւ Դաշնակ։ Վերջիններս տաս հարուստ դասակարգ է։ Իսկ Հնչակները ազգային կուսակցութիւն մըն են եւ առաջիններուն հակառակ։ Երբ հայերը եկան մեր երկիրը կուսակցապետներն ալ միասին եկան եւ հոս սկսան տեւական հակառակութեան ու պայքարի։ Այդ պայքարներու հետեւանքով Վարդապետեան սպանուեցաւ Պապ Իսրիսի առջեւ անծանօթի մը կողմէ արձակուած երկու գնդակներէ։ Ազգարեան մեղադրուեցաւ այդ ոճիրով եւ 15 տարի բանտարկութեան դատապարտուեցաւ, որ վերջը 4 տարիի իջեցուեցաւ։ Երբ ելի ազատ արձակուեցաւ, սակայն Ազգարեան զանոնք յանձնեց արդարութեան։ Սակայն բաւականաչափ փաստեր չգտնուեցան պահանջուած, անոնք ազատ արձակուեցաւ։

«Ազգարեան բարձր ուսում ստացած էր եւ վերջերս առօրեայ մը հրատարակելու։ Իր թերթին մէջ դաւճանկներու գաղտնիքները պիտի երեւան հանէր»։

Բ. ԳՕՄԻՍԷՐԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ
ԻՆՉՊԷՍ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՒ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Առջի օր, առաւօտեան սկսեալ պաշտօնութիւններ կը տեսնուէին նոր Բարձր Գօմիսէր Պ. Տր Մարքէյի ժամանման առիթ։ Տեղական եւ Ֆրանսական ժանդարմաներ եւ ոստիկաններ Բարձր Գօմիսէրի անցնելիք ճամբուն երկու կողմերը օտրուած էին։

Ժամը 2 եւ կէսէն սկսեալ Օրօցի Գաֆ Հասցառութեան եւ Սիւրիական դրամատան օտրջ լրագրողներ, երեսփոխաններ եւ զանազան պաշտօնական անձնաւորութիւններ դիրք բռնած էին։ Զինուորական ջոկատներ կազմ ու պատրաստ կ'սպասէին։

Ժամը 6ին 3ին, ծաւք հասաւ Բարափ։ 3.15ին Պ. Տր Մարքէյ ցամաք իջաւ։ Թնդանօթի հարուածներ ողջունեցին Ն.Վ. սեմութիւնը։ Ֆրանս. ծուացախումբը բարեւ ծուացել Ֆրանս. Բայիրգը, որմէ վերջ Պ. Տր Մարքէյ այՀէ անցուց զինուորներ։ Պ. Հէլլօ Բարձր Գօմիսէրին կը ներկայացնէր ներկաները։

Պ. Տր Մարքէյ մէջտեղասկ, սովորականին էիչ մը աւելի գէր, կարմիր պատերով, մազերուն կէսը ճերմակ յուշ եւ խոժոռադէմ անձնաւորութիւն մըն է։ Հագած էր դեսպանական պաշտօնական տարազ։

Ժամը 4.30ին, Մայրիներու ապարանքին մէջ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւններ։ Լրագրողներուն կողմէ Պ. Խալիլ Քրսէյպ բարի գալուստ մաղթեց Բարձր Գօմիսէրին, որուն պատասխանելով Պ. Տր Մարքէյ ըսաւ. «Իմ ուսումս միսս բաց է լրագրողներուն առջեւ, կը յուսամ որ պիտի օգնէ ինծի»։

Ժամը 5ին, Մայրիներու պարարանէն հասաւ Հաճր. Նախագահը եւ մօտ 10 վայրկեան տեսակցեցաւ Բարձր Գօմիսէրի հետ։

Ըստ կարգին, Մայրիներու պալաթին մէջ Բ. Գօմիսէրի կողմէ ընդունուած է Վեհափառ Բարգէն Կաթողիկոս։ Վեհափառին կընկերանային Գեր. Գեր. Կարապետ եւ Շահէ Սրբազանցներ եւ Փաւէտ Հայր Սուրբ։

ՍԷՐԱՅԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԺԱՄԸ

16 Հոկտեմբերէն սկսեալ պիտի փոխուին աշխատանքի պահերը կառավարութեան մէջ։

Ժամերը հետեւեալ ձեւով դասաւորուած են.

Առտուան ժամը 8.30—12.30
Կէսօրէ վերջ ժամը 3.30—5.30

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ

Թամասկոսի վճռաբանականներէն Շէյխ Ապթէլ Հալիմ Ալամի վերջերս անձնուկ դրութեան մը մասնուած էր։ Նիւթական դժուարութիւններու ու ցնեսական տագնապը զինք ամօթապարտ ձգած էին իր պարտատէրերուն պահանջներուն առջեւ։

Ծուսահաս իր կեանքին, ան կուլ տալ մեծ խանգակութեամբ Իօ։

Բայց օտուով զգաց թէ սամոնոր կայրէր եւ օգնութեան ազազակներ արձակեց։

Ընեանիքը օգնութեան փութաց բժիշկին հետ միասին։ Քննութիւններ կատարուեցան եւ խեամմեներ տարուեցան բէեւ, բայց դժբաղդը մանուան վտանգի տակ հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ՂՕՃԻՐ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԱՏՃԱՌՈՎ

Գէֆաչէն կը տեղեկացնեն, թէ Մրճճաթաքի օրջանին դաւճապարը, Ապու Սաւեխ Ռէվօլվէրը պարպած է էյուպ Շեհիթի վրայ։

Քննութիւնը երեւան հանած է ոճրին դրդապատճառը, որ կը կայանար ժանդարմերութեան մը օտրջ կատարուած մրցակցութեան մէջ։

Էյուպ խոհ մը կալուածներ ժանդարմերի Մրճճաթաքի մէջ, իր ազգականներէն ոմանք վճռ ունեցան այս առթիւ իր հետ։

Վճռը փոխադրուեցաւ դատարան, ուր վճիռ առնակուեցաւ էյուպին վերադարձնելու կալուածները պահանջատէրերուն։

Դատավարութեան յաջորդ օրը էյուպ գնաց նորէն իր կալուածները. բայց չի ոնազանդելով դատապարտի արգելիչ, այս վերջինը Ռէվօլվէրը առնակեց ու մանացու կերպով վիրաւորեց զայն։ Վիրաւորը փոխադրուեցաւ հիւանդանոց իսկ ոճրագործը բանտ։

ԱԻԱԶԱԿՆԵՐԸ ԱՆԱՊԱՏԻ ԵՒ ԱԳԳԱՐԻ Մ Է Ջ

Վերջերս գրեր հիմ, թէ քափառաօրջիկ խումբեր Բալմիրի օրջանին մէջ կողոպտած հին Մոհամմէտ Գարեխօն ու իր ընկերները։

Իրականութիւնները Սայվինէն կը տեղեկանան, թէ Սասպաք ցեղի 25 պահվի ձիաւորներ ձարձակում գործած են Բալուա ցեղի հանի մը անգամներուն վրայ։ Ձիաւորները անոնց անձնական դրամներ կողոպտելէ վերջ գերի տարին։ Յաջորդ օրը արձակեցին անոնց ուղտերը գերիէ վերջ։

— Այն աւազակային խումբը որ յարձակում գործած էր Ագգարի մէջ Պաասրահի վրայ, մասնուած է։ Երեք ձերբակալուած են եւ կը կոչուին, Անմէտ Մահմուտ, Մուհամմէտ Բազազ եւ Ապտէլ Լաթիֆ։

ՏԵՂԱԿԱԼ ՊԷՐՆԱՐ ԼՕՐԱՍԻ ՄԱՀԸ

Պ. Բօնօ տեղեկացած ըլլալով տեղական Լօրասի մահը Պ. Հէլլէօի ցաւակցական հեռագիր մը դրկած է։

«Մեր միսս կը զգամ հաւաստիս ամխաստակցիս մահէն եւ կը խնդրեմ իր գերեզմանին վրայ յայտնել այն խոր պաշտամունքը, զոկավարի մը, որ կուլայ իբրեւով 7 տարուայ գոհողութեանց ու ուխտումի օրջան մը»։

ՄԱԿԱՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹԻ
13 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1933

		Ս. Գ.
Եգիպտ.	դրաչմ.	404
Անգլիկ.	»	394
Ֆօլար	»	84
Թրքական	»	59
Գաճ Օրթմաճ		138
Իտալական Լիր 100		675
Ուուեական Ցուախմի 100		70
Անգլ. ոսկի		016
Ֆրանս.	»	496
Սամաճ.	»	552
Արծաթ մհճիս		21
Դրեսի Ֆօնս.	Ա. Ֆէֆ	600
» »	Բ. »	344
» »	Գ. »	332

Սեֆերեաճ եղբարք Բիւ Ֆօս
Բէյճաճէ՝ Ե-19

ստացաւ, ոչ փող ստացաւ, վերջը յուսահատելով, պըսակուեցաւ մի ուրիշ մարդու հետ։

Դժբախտ ամուսինը արձակում է խորին հառաչանք և լռում է...։

— Մեր Արեգնազը ի՞նչ է անում, հարցնում մի ուրիշը իւր դատեր մասին։

— Արեգնազին թուրքերը փախցրին։

— Ա՜խ, քոռանամ ես... բացագանչում է հայրը։

— Երեւի, չատ գեղեցիկ աղջիկ էր դարձել, ասում են միւսները։

— Տգեղին չեն փախցնի պատասխանեց քաւոր Պետրոսը։

— Իր նմանը չկար մեր գիւղում, մէջ մտայ ես։

— Իսկ մեր Գասպարը, հարցնում է մէկը իր եղբօր մասին։

— Նա հիմա գիւղի քահանան է։

— Մեր այգու խնձորենիները լաւ պտուղ տալի՞ս են, հարցնում է քահանային եղբայրը։

— Բերքը լաւ է, բայց պտուղը օտարն է ուտում։

— Ի՞նչպէս։

— Ձո պարտքերի փոխարէն տիրեցին։

— Ափսո՜ս, այն խնձորենիները ես իմ ձեռքով էի տնկել, հէնց այն տարում, երբ հեռացայ մեր երկրից։

Խօսակցութիւնը ընտանեկան անցքերից անցաւ ամէնի հասարակական գործերի վրայ։

— Գիւղի տանուտէրը ո՞վ է հիմա։

— Աղա խանը։

— Այն քօռ անիրաւը՞ դեռ գիւղը քանդո՞ւմ է։

— Բոլորը տանջուած են նրա ձեռքից։

— Երկրի կառավարիչը ո՞վ է։

— Ն... խանը։

— Անիծածը կաշառքից չի կշտանում...։

Այդ նորերի թէ հագուստի գունաւոր բծերից և թէ ձեռքի ներկերից երեւում էր, որ նրանք այդ ստորերկրեայ վիրապի մէջ ինչ որ ներկերով կամ գոյներով աշխատում էին։ Դրանք ածխագործներ չէին։

Նրանք ուրախութեամբ ընդունեցին քաւոր Պետրոսին, համբուրուեցան նրա հետ և խնդրեցին նստել։ Քաւոր Պետրոսը ներկայացրեց և ինձ, մի քանի կարմիր խօսքեր աւելացնելով իմ ընդունակութիւնների մասին։

Ինձ ճանաչեցին իմ հօր անունով, որովհետեւ ինձ տեսել էին չատ փոքր հասակում։

Դրանք իմ հայրենակիցներն էին։ Նրանց գլխաւորը, որ կոչվում էր Նազար, գարձաւ դէպի քաւոր Պետրոսը հարցնելով.

— Մենք վաղուց սպասում էինք ձեզ, Պետրոս եղբայր, ինչո՞ւ այդքան ուշացաք։

— Երկար պատմութիւն է, պատասխանեց քաւոր Պետրոսը,— այդ մասին յետոյ կը խօսենք։ Դուք այդ ասեցէք, ինչպէ՞ս են տղերքը, լա՞ւ են, առո՞ղջ են։

— Լաւ են, բայց...։

— Ի՞նչ է պատահել։

Նազարը պատմեց, թէ իրանց ընկերներից մէկը մի անձնարարութեամբ ուղարկուած էր մի տեղ, հիմա նա անհետացել է, ու նրա մասին խիստ անհանգիստ էին լինում։

Այդ պատմութեան միջոցին քաւոր Պետրոսը նայեց իմ երեսին, որ տեսնէ իմ դէմքի արտայայտութիւնը։ Իմ մէջ ոչինչ խռովութեան նշան չգտաւ։ Պատմութիւնը նէնէին սպաննելու յանձնարարութեամբ ուղարկուած աւազակի մասին էր, որ հոգին տուեց իմ տապարի հարուածների տակ։ Բայց ես նրա մարմինը մի այնպիսի տեղում էի անփոփել, որ ինքը սատանան չէր կարող գտնել։

ՍԱԼԱ ՊԼԱՆՇԻ ՄԷՋ

ՅԱՅՏՆԻ ԵՐԳՋՈՒՀԻ ԵՒ ՊԱՐՈՒՀԻ

ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ

Որ վերջերս Իրաքէն քաղաքս ժամանած է, իր զմայլելի ձայնով և Արեւելեան չնորհալի պարերով պիտի հիացնէ Պէյրութի հասարակութիւնը։

ՏԻԿԻՆ ԼՈՒԻԶ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Իրաքի, Սիւրիոյ, ինչպէս նաև ուրիշ երկիրներու մէջ մեծապէս գնահատուած ըլլալով, կրամաֆոնի յայտնի ընկերութիւններ, ինչպէս «Հիզ Մէյթըրս Վոյս» (Տիրոջ ձայնը) ընկերութիւնը, ամէն տարի իր երգերը կը ձայնագրեն։

Նկատելով որ այս բացառիկ պատեհութիւնը միայն մէկ անգամ պիտի տրուի, կը յանձնարարուի ամէնքն օգտուիլ և Շաբաթ երեկոյ (14 Հոկտ.) ներկայ ըլլալով ՍԱԼԱ ՊԼԱՆՇԻ մէջ։

ՄՈՒՏՔԻ Գ-ԻՆ ԶԿԱՑ։ Բայի վիաքիէն և գարեջուրէն, բոլոր միւս խմիչքներուն առաջին գաւաթը պիտի արժէ 25 Ս. Դ. իսկ յաջորդները սովորական գներով։

Առիթէն օգտուեցէք

ՊԷՅՐՈՒԹԻՆԵՐ ՎԱՋԵՑԷՔ ԴԷՊԻ

A. B. C.

Ուր պիտի գրտնէք ձեր անհրաժեշտ պիտոյքներուն համար 8000 առարկաներ.

ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԸ 25 ԴԱՀԵԿԱՆԷՆ ԱԻԵԼԻ ՉԷ

ԵՐԿՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐ՝

Միճ Rue des Postes, միւսը Rue Allenby

Սովորութիւն ըրէք A. B. C. էն գնելը

CRÉDIT A L'ÉPARGNE

ՎԱՐԿ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆԵՐ ԳՈՅԱՑՆԵԼԸ ՔԱՋԱԼԵՐՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ՝ հաստատուած 19 Դեկտ. 1907ի օրէնքին համաձայն

ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1886ԻՆ

ՆՄԱՆՕՐԻՆԱԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՄԵՆԱՀԻՆԸ

ԸՆԿ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵԼԻ ԻՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ՝ 11 Place Bellecour LYON

ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐ ՓՕՍԻՆԷՐՈՒԹԵԱՆ ՄՕՏ

Քրաճսական հովանաւորութեան տակ գտնուած երկիրներու Ընդհ. Տնօրէնութիւն

ԱՎԸՆԻՒ ՄԱՍՐՍՔ, ՇԻՄԱԼԻՒ ՇԷՆՔԸ ։ ՊԷՅՐՈՒԹ

Իր ունեցած հաստատական պահեստները եւ տպահովութիւնը

Իր ունեցած ակտիւ պահեստները՝

Ինչպէս ճանչ

Իրեն յանձնուած դրամագլուխներու տպահով կերպով գործածութիւնը՝ օվկիանոս վրայ Քարիգի, Լիսեի ու Մարսէյլի եւ միւս մեծ բաժանմունքներու մէջ, նոյնպէս առաջին կարգի փոխառութիւններով, Իր նպատակ օվկիանոս, պետական արժէքներու եւ ուրիշ արժէքներու վրայ տոկոսի պետութեան հաստատութիւնը կը վայելէ — ընկերութիւնը գոհած են յուսալով հաստատութենէ կարգին՝ որոնց հպատակը մղած է օգտակարապէս օտեագործել խնայողութիւնը։

Ընկերութեան քուղթերուն իրեն անդամներուն ծնորհած առաւելութիւնները անվիճելի են։

ՑՈՒՑԱԿ N. R. I

Դրամագլուխ մը կազմելու համար հետեւեալ գումարներով:		Ամսական վճարումներով:	
Ֆրանք	60.000	Ֆրանք	150
»	40.000	»	100
»	20.000	»	50
»	12.000	»	30
»	4.000	»	10

25 տարի տարուընկարտ, ի յարգարուել այն պարագային Իր ամսական վճարումները դադրեցնէ

1001է մինչեւ միջոցառ տարի, եւ տուն կը մուտքագրի առանց յաղագութիւնը յոյս բիւրեր, ապրելու, եան այն յաղագ վերականգնութեան տուն կ'ունենաս, տեսիր յուժկու էակտ արկածներու մէջ։

ՕՐԻՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ.— Ընկերութեան վճարելի ամսավճարները կը գանձուին ձեր բնակած տունէն կամ գործատեղիէն, վիճակահանութեանց անմիջապէսը ամսնակցիլ, ինչպէս նաև ամ ունենալ ընկերութեան չահերուն անմիջապէս որ պայմանագրութիւն մը կը կնքուի, փոխառութիւն առանց անմ /։ պէս տոկոս գեղչելու և այլն եւ ամսնաւորապէս արձանագրուած սեռի մը երբ կը չահի վիճակահանութենէն անմիջապէս կը վճարուի դրամագլուխը՝ ու այս պարագային վճարելի ամսավճարները կը դադրին պարտք մը ըլլալէ։

ՄԷԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ ՏՈՒԳՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 1950 ֆր.ի մինուճար վճարամով մը անգամ մը կ'ապահովէ 4000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, և ամէն գումարին կրնայ առաջին ամսոյն մէջ ինք աէր դառնալ, յատկապէս գումարով մը, ու այս՝ վիճակահանութեան արդիւնքէն կախում կունենայ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար գիտել Ընդհ. Տնօրէնութեան՝ Ավընիւ Մասրսք, Շիմալիի շէնքը կամ ընկերութեան բոլոր գործակալներուն։

Լիբանանի և Սիւրիոյ, Ալաուիներու եւ Ճէպել Տրուզի բոլոր քաղաքներուն մէջ լուրջ եւ նիւթական երաշխիքներ հայթայթելու ի վիճակի ազնուական հիներ կ'ուզուին։

Աւելի տեղեկութիւն՝ Inspection Générale de Syrie et du Grand Liban, Tél. 10– 36 Avenue Maarad, B. P. 431, Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ. ՄԻՍԱՔ Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին interne բաղապեսական հիւանդանոցին, այժմ շէն ը բ հիճիք St.Elie հիւանդանոցին, հաստատած է իր դարմանատունը (Բօյ. քիլիճիք) Հաճրն բաղի իր սեփական նորակերտ շէնքին մէջ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կ. ա. ժամը 10-12. կ. վ. ժամը 2-6։

St. Elie հիւանդանոցի վիրաբուժութեան, մանկաբարձութեան, գլուխի, մորքի, վէնէրական, ներքին եւ պզտիկներու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկները ամէնօր կ'այցելեն դարմանատունը կ. ա. ժամը 10-12։

Ռենտկէն, արագ եւ մանրագիտական դարմանում. ազգա հիւանդներուն ձրի դարմանում Սիկուտաբքի եւ հիճգատքի օրերը կ. վ. ժամը 2-6։

ՅՈՎՀ. ՄԱՃԱՌԵԱՆ

Սուրիոյ ծանօթ դերձակ - կերպասավաճառը հաստատած է մասնաճիւղ մը Պէյրութ, Սուգ - էլ - Նուրիէ:

Մեր վաճառատան մէջ կրնք գտնէք ամէն տեսակ Անգլ. եւ Ֆրանս. կերպասներու ճոխ մրերէ ընտիկ համապատասխան ճոպրներով մեծամասնակ եւ փոքրամասնակ վաճառում ամենրելի գիներով։

Զիներուական այլ եւ այլ պիտոյքներ

Ոոճամիս ատխատանք

Ճշտապահութիւն

Գոհացում ամենեն դժուարահաճներու

Փորձեցէք հաւատալու համար:

ՏՕՔԹ. Տ. Գ. ԼՈՒՍԱՐԱՐԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓՈՐԻՋԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

ԹԻՒ 27 ՔԼԲԻՒՍՒՆՆԵՐՈՒ ՓԱՂՑՈՑ ՊԱՊԻՏՐՈՒՍ.

(Քարուսիճներու եկեղեցիի ճիշդ դիմաց)

Երկար տարիներու ընթացքին Փարիզի մէջ իր ուսումը կատարելագործելէ եւ հիւանդանոցներու մէջ մեծ հմտութեան եւ երկար փորձառութիւններ ստացած վերջ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատած իր սեփական դարմանատունը Քարուսիճներու եկեղեցւոյ ճիշդ դիմաց թիւ 27 Պապ Իսրիս։

Դիեական ամենավերջին սեռոտներով եւ էլեկտրաբուժութեամբ (Diatermo-therapie) ներքին եւ ի մասնաւորի կանանց վէնէրական, Ֆրանկախտ, ծոր եւ հին ջերմախզութիւն, փռօսթաթի, սերմնատանքի, միզատանքի եւ սեկսուալութեան հիւանդութիւններու ու տկարութիւններ։ Ճամանակս կը դարմանեմ արեան եւ ընդհ. տկարութիւններ, ռօմաթիզմ (Rhumatisme) մորթային հիւանդութիւններ, մանիճակագոյն ճառագայթներով (Rayon ultra-violet)։ Մասնաւոր էլեկտրականութեամբ (Electro-coagulation) կատարեալ դարմանում կոկորդի amygdaleի եւ Hemoroideի։

Ընդ. ժամեր 8— 12 եւ 2— 8. Կիրակի եւ տօնական օրեր միայն կեսօր։

ՉԵԻԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԴՊՐՈՑ

Acadamie de Coupe de Beyrouth

161 Rue Pasteur, Romeils, Beyrouth

Գատօնապատ ճանչցուած եւ առաջնուած Լիբանանի Հանրապետութեան Կրթական Նախարարութեան որոշմագրով։

Ցիկին Մազմանեան, պատիւ ունի ծանուցանելու յարգելի հաճախորդներուն թէ Academie de Coupe de paris էն վկայական առնելէ վերջ Փարիզի կարուածագոյն կարի տուներու մէջ գործնկած, իր առանձին կատարելագործած եւ Պէյրութ վերադարձած ըլլալով ներկայ մը. վերյիշեալ հաստատութեան մէջ տիկիններու եւ օրիորդներու կ'ուսուցանէ ձեւագիտութիւն եւ կարը, ամենապարզ եղանակներէն սկսեալ մինչեւ ամենավերջին նորաձեւ ութիները։

Ուսուցման եղանակը պարզ եւ գործնական ըլլալուն համար իրեն ամբողջ ուսումը ընթացքէ մը վերջ ատեստներ կ'ունենան եւ ամենայարմար ձեւով կարելի է վճարել կրկայ։ Նաւասարդի պատրաստութեան փափաքողներուն համար ժամեր գործնական դասընթացքներ կը բացուին եւ ուսուցման օրաթերթ լրացնելէ վերջ վկայականներ կը տրուին։

Դասընթացքները երկու ձեւի կը բաժնուին։

Ա. ընդհ. ձեւագիտութեան [տեսական եւ գործնական] եւ կար։

Բ. ճերմակեղենի ձեւագիտութիւն [օժիտի վերաբերեալ ճերմակեղէններ]ու ձեւագործ։

Դասընթացքներ կը տեւեն 1 ժամ 30 վ. օրական 3 դաս, այս ժամանակը յատկացուած է միայն ուսման, տեւեն պատրաստով դասերը իր աշակերտուհիները չի տանեն գործ։

Դասերը օրական կ'ելնեն 2 էն 9 իճ։ Սրճանաստրուելու համար դիմել ամէն օր վերյիշեալ հասցէին։

Վճարումներ դիւրամատչելի են ամենուն համար։

ԱՊՔԱ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ

ԳՆԱՀԱՏՈՒԱԾ ՓԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Արուեստագիտական ճաշակով օժտուած հարազատ լուսանկար մը կրնաք ունենալ միայն դիմելով ԱՊԵԼ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆԸ, ուր ամենաժուարահաճ յաճախորդներն անգամ կ'ստանան կատարեալ գոհացում։

Գիտական լոյսի խաղերով լուսանկարներ միշտ բացառիկ զեղեցկալ գիներով։

Ծարգելի յաճախորդները փոխարժէքը կը վճարեն այն ատեն մինչ երբ կատարեալս գոհ են իրենց լուսանկարներէն։

ՏՕԹՕ ԱՊԵԼ 9 Ավընիւ Ֆրանսկ

UNITED STATES LINES

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ԳԻԾ

Աշխարհի ամենէն ապահով, շքեղ եւ արագ նաւերը

(Շաբաթական կանոնաւոր երթեւեկ Հավրէն Շէրպուրկ և Նիւ Եորք)

Նաւերու անուններ		Մեկնումներ կանոնաւոր	
Բր զիաէնթ Բաւզվէլթ	»	4 Սեպտեմ.	Շէրպուրկէն
Ռուչինկթըն	»	14 »	Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	21 »	»
Մանհաթթան	»	28 »	»
Բրէզիտէնթ Բաւզվէլթ	»	5 Հոկտեմ.	Շէրպուրկէն
Ռուչինկթըն	»	12 »	Հավրէն
Բրէզիտէնթ Հարթինկ	»	19 »	»
Մանհաթթան	»	26 »	Հավրէն

Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել Ընդհ. գործակալութեան

ՀԻՒԹԻՒ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Հեռաձայն 8— 00, Մասրաթ փողոց Պէյրութ, B. P. 511

Հեռագր. հասցէ.— «HITTIFRER»

Քաւոր Պետրոսը իրան ձեւացրեց որպէս սաստիկ հետաքրքրուած Խաչագողի ընկերի անհետանալը, իրաւ որ, սաստիկ անհանգստութիւն է պատճառում մնացածներին։

— Ո՞վ էր, ի՞նչ յանձնարարութեամբ և ո՞րտեղ էր ուղարկուած։

Նազարը պատմեց, թէ նրան տուել էին մի աղչիկ, տանէ, անտառում «անհետացնէ», աղչկայ հետ ինքն էլ անհետացաւ։

— Աղչիկը գեղեցի՞կ էր, հարցուց քաւոր Պետրոսը։

— Գեղեցիկ էր։

— Իսկ տղան երիտասա՞րդ էր։

— Երիտասարդ էր։

— Այդպիսի գործը երիտասարդինչեն յանձում, շատ հասկանալի է, որ երկուսն էլ հաշտուել են միմիանց հետ և հեռացել են ո՛վ գիտէ որտեղ։

— Մենք արդէն մարդիկ ուղարկեցինք նրանց որոնելու, պատասխանեց Նազարը։

Իզուր, պէտք էր նրանց թողնել իրանց քէֆին, ինչ որ ուզում են թող անեն։

Նազարը ասաց, կան ուրիշ պատճառներ, որ այդ անձքը խիստ վտանգաւոր են դարձնում, և խոստացաւ որ այս պատճառների մասին յետոյ կը խօսէ քաւոր Պետրոսի հետ։ Իսկ մենք ճանապարհից նոր եկած լինելով, և մանաւանդ ճաշի ժամանակ լինելով, այժմ սկսեցին հոգ տանել մեր հանգստութեան մասին։

Մեր ձիաները և սայլակը տեղաւորեցին՝ ես ինքս չհասկացայ թէ որտեղ, երեում էր, անտառի մէջ ուրիշ խորշեր ևս ունէին։ Մեր իրեղէնները բերեցին խրճիթը։ Ճաշի սեղանը արդէն պատրաստ էր։ Ամէնքը բոլորեցին սեղանի չուրջը, մեզ ամենապատուաւոր տեղը տալով։ Զնայելով որ նրանք բնակվում էին մի այն-

պիսի առանձնացած տեղում, լեռների մէջ, անտառների խորքում, բայց սեղանի վրայ յայտնուեցան այնպիսի ուտելիքներ և այնպիսի ըմպելիքներ որ այդ կողմերում հազուագիւտ էին։ Երևում էր, որ քաղաքների հետ խիստ յաճախ յարաբերութիւններ ունէին։

Ճաշակութիւնը սկզբում, ըմպելիքների գեւաթների համեմատ, հետզհետէ կենդանանում էր զանազան հանաքներով ու զուարճախօսութիւններով։ Բայց գըՆալով աւելի տխուր կերպարանք ստացաւ, երբ նրանք սկսեցին հարցնել իրանց հայրենիքի և ընտանիքների մասին։ Մենք Պարսկաստանից աւելի յետոյ գուրս եկած լինելով, քան թէ նրանք, ունէինք շատ նորութիւններ նրանց համար։

— Մեր Մկրտիչը մեծացե՞լ է, հարցնում էր մէկը։ Մկրտիչը հարցնողի որդին էր, որին օրօրոցի մէջ թողնելով, հայրը հեռացել էր հայրենի երկրից, և այն օրից ապրում էր պանդխտութեան մէջ։

— Մկրտիչը այժմ պսակուած է, երեխայ ունի, պատասխանում է քաւոր Պետրոսը։

Հայրը ուրախանում է։

— Մայրս խօ շատ չի՞ պառաւել, հարցնում է մի ուրիշը։

— Մայրդ կեանքը քեզի բաշխեց, արդէն ծերբերդ տարին է, որ պառկած է հողի տակ։

Որդին տխրում է։ Մի քանի ձայներ կրկնում են՝ «Աստուած հոգին լուսաւորեսցէ»...։

— Մեր Խաչօյի աղչիկը ի՞նչ է անում, հարցնում է մի ուրիշը։

Դա իւր կնոջ մասին է հարցնում։

— Խաչօի աղչիկը հիմա ուրիշ մարդու է գնացել։

— Ինչպէ՞ս, գոչում է զարմացած ամուսինը։

— Ձե՞ս հասկանում։ Երկար սպասեց քեզ, ոչ լուր